N°. 178. ANNO 1850. **ARNHEMSCHE COURANT.** Woensdag 11 September.

Buitenlandsche berigten.

DUITSCHLAND.

Frankfort, 7 *sept.* Van de Turksche grenzen meldt men, dat Konstantinopel door vreemde uitgewekenen overstroomd wordt. In den laatsten tijd kwamen zoo vele gevaarlijke en verdachte personen derwaarts, dat de Porte op voorzigtigheids-maatregelen bedacht is geworden. Alle vreemdelingen, die geene genoegzame opheldering omtrent hunne middelen van bestaan kunnen geven, moeten Turkije verlaten.

— In Zwitserland heerscht wel is waar oogenschijnlijk vrede, maar het broeit aldaar op dit oogenblik. De overwonnene minderheid mort. Daarbij zijn de ultramontanen ijveriger dan immer te voren in de weer, om het sedert 1847 verlorene, te herwinnen. Aan het hoofd dezer partij staat de naar Frankrijk gevlugte bisschop *Mavilley*, welke aan zijn voormalig diocese (Freiburg) geschreven en aan gemeenten heeft de belasting door de radicale regering gevorderd, te weigeren. Deze raad giet olie in het vuur.

— In Keur-Hessen ziet men eene nieuwe wet op de drukpers te gemoet.

— De voormalige rijksminister *Jochmus* heeft zijn verblijf in het naburige Offenbach gevestigd.

— Seder eenige dagen zijn eenige afgevaardigden van de algemeene Duitsche Vereeniging tot bescherming van de vaderlandsche nijverheid, alhier vergaderd. De Prins *Felix* v. Hohenlohe-Oeringen werd gisteren tot voorzitter verkozen. Deze vereeniging verklaart zich stellig voor het Duitsch-Oostenrijksche tol- en handels-verbond.

Hamburg, 6 *sept.* Alle van de Sleeswijk-Holsteinsche grenzen ontvangen berigten stemmen daarin overeen, dat eerstdaags van de zijde des Holsteinschen leger iets beslissends tegen de Denen zal worden ondernomen, en zulks omdat het stedehouderschap kennis heeft bekomen, dat verscheidene plaatsen in het Sleeswijksche tegen de Denen zullen opstaan, zoodra slechts het gevecht ernstig is begonnen, en ook de geheele bevolking van Holstein de regering tot het hervatten van den strijd ten sterkste aanzet.

Weenen, 5 *sept.* Eene telegraphische depêche uit Triëst van den 4den meldt, dat de aartshertogen *Ferdinand*, *Max* en *Karel Lodewijk* van daar met de stoomboot vertrokken zijn.

— Te Livorno hebben den 27sten eenige ongeregeldheden plaats gehad. Verscheidene personen zijn in hechtenis genomen.

— Te Palermo zijn van 26 personen, die wegens de gebeurtenissen van 26 jan. aangeklaagd waren, 14 ter dood veroordeeld.

— Aan de beurs van Weenen was het gerucht verspreid, dat de Oostenrijksche regering eene leening van 7¼ millioen gesloten heeft, welke op staatseigendom gehypothekeerd en binnen 3 jaren terug betaald zouden worden. De Gebroeders *Schickler* te Berlijn zouden zich met 1½, *Heine* te Hamburg met 2 millioen en een Amsterdamsch huis met het overige belast hebben.

DENEMARKEN.

Altona, 6 *sept.* Van de gisteren uit Rendsburg gerukte bataillons hebben twee te water (met eene stoomboot) Friedrichstadt bereikt, maar de twee andere die den togt te land hadden willen doen, hebben moeten terugkeeren, dewijl de Denen het land over eene groote uitgestrektheid onder water gezet hadden. Het is nu de vraag, of de bij Friedrichstadt gelande bataillons sterk genoeg zullen zijn om de Denen te wederstaan.

Heden vertrokken van hier weder 72 vrijwilligers naar het leger en kwamen van daar 23 zieken terug. Generaal *Oxholm* is op last der Deensche regering naar Londen vertrokken, om daar, naar men zegt, eene nieuwe leening te sluiten.

De vrijwillige leening in Holstein gaat slechts zeer langzaam voort.

ENGELAND.

Londen, 7 *sept.* De *Daily News* deelt nog eenige bijzonderheden mede betreffende de mishandeling, welke generaal *Haynau* ondergaan heeft. Toen de generaal de dreigende houding der werklieden zag, wilde hij aanstonds omkeeren, doch het was te laat. De aanval begon daarmede, dat men hem een bos stroo op het hoofd wierp, waarop onmiddelijk een bombardement met allerlei voorwerpen volgde. Een der werklieden sloeg hem den hoed over het gezigt en schudde hem heen en weder; zijne kleederen werden hem schier van het lijf gescheurd. Een kerel drong op hem aan, pakte hem bij den knevel en wilde dien afsnijden. Het gezelschap van den generaal had ook veel te lijden, doch verweerde zich dapper en bereikte de deur. De heeren *Barclay* hebben het werk gestaakt, om de belhamels te ontdekken. Het schijnt dat de generaal vergezeld is geweest van een adjudant en een tolk. Hij vertoonde een aanbevelingsbrief van den baron *von Rothschild*, die hem als »zijn vriend, maarschalk *Haynau*" introduceerde. — De *Globe*, die anders weinig met *Haynau* opheeft, behandelt deze gebeurtenis in een leading-article, waaruit de diepste verontwaardiging spreekt. — »Wij zijn geen verdedigers van *Haynau* — zoo luidt het daar — noch wat hem betreft als veldheer, noch als staatsman. Wij kennen zijne staatkundige denkwijze niet, weten zelfs niet eens, of hij eene eigene staatkundige meening heeft. Van zijne militaire loopbaan weten wij, dat hij de Oostenrijksche troepen tegen de Hongaren heeft aangevoerd en dat, indien hij daden beging, die hem den haat der Engelschen op den hals haalden, hij alleen deed, wat ieder soldaat verpligt is te doen, namelijk de orders van zijne superieuren opvolgen. Dat deze bevelen hem niet bevielen, dat de voltrekking derzelve hem hinderde, is daardoor bewezen, dat hem het kommando ontnomen is en hij zich thans in ongenade bevindt, omdat hij aan sommige Hongaarsche gevangenen gratie geschonken heeft, waartoe hij geen volmagt had." — Dat tegen deze bewering van de *Globe* veel te zeggen is, behoeft geen betoog. — De *Times* zwijgt over deze gebeurtenis, doch deelt een brief mede van een oud-officier aan den uitgever, die daarin zegt, dat hij meer dan iemand de gruwelen verfoeit, waaraan de generaal zich heeft schuldig gemaakt, doch dat men, om zijn afkeer aan den dag te leggen, zich niet moest laten verleiden tot daden als deze, zoo laag als lafhartig. Ten slotte zegt hij, dat wanneer generaal *Haynau* met zijn gezelschap zich manmoedig tegen den volkshoop hadden te weer gesteld, het hun waarschijnlijk aan geen hulp van beterdenkenden zou hebben ontbroken, enz., enz. — Een soortgelijk ingezonden stuk in den *Morning Chronicle*, is *Anti-Assasin* (een vijand van sluipmoord) onderteekend. Het leading-article der *Morning Chronicle* van gisteren, luidt ongeveer als volgt: »Indien de aanval van het gepeupel ongelukkige gevolgen gehad hadde, dan ware de vlek op ons nationaal karakter onuitwischbaar geweest. Volgens de leer van lord *Palmerston* zou door het hof van Weenen eene strenge rekenschap van Engeland kunnen gevorderd worden, en het enkele denkbeeld is in allen gevalle verschrikkelijk, dat het lynchregt midden in de meest welvarende en (zoo als wij ons tot nu toe vleiden) meest ordelievende stad mogelijk is. Maar hoe kwam het toch, dat de arbeidende klasse, die eens niets van de gebeurtenissen in het buitenland wist en er dus geen deel aan nam, nu op eens zulk een afkeer aan den dag legt voor tyrannieke daden, die in een afgelegen hoek van het vasteland gepleegd zijn? Deze verandering is in strijd met de bekende grondtrekken der menschelijke natuur in het algemeen en met de denkwijze der Engelschen in het bijzonder. De wereld was ten allen tijde maar al te zeer geneigd om vastheid van karakter, zelf beheersching en een sterken wil te bewonderen zonder er zich veel over te bekommeren, of de toepassing van die deugden met de ware of vermeende zedelijkheid in overeenstemming was. *Sylla* die 7000 Romeinsche burgers liet nederhouwen, hoewel hij hun genade beloofd had, kon, toen hij de dictatuur had nedergelegd, veilig in Rome rondwandelen. *Napoleon*, die kapt. *Wright* liet om het leven brengen en die zoo veel bloeds heeft doen vloeijen, werd als gevangene op den *Bellerophon* met kreten van goedkeuring en het wuiven met zakdoeken begroet. Wij hebben nooit gehoord, dat dom *Miguel* in de straten van Londen of in den schouwburg beleedigd is, en meenden dus, dat *Haynau* even veilig in de brouwerij van *Barclay* als aan het hoofd zijner armee of te midden van zijn staf was. De zedelijke zin eens volks moet al zeer diep gezonken zijn, wanneer de opneming van buitenlandsche bannelingen afhangt van den souvereinen wil en het welgevallen van het gepeupel."—

Geheel in een tegenovergestelden geest en bijna als een antwoord op bovenstaand raisonnement van de *Morning Chronicle*, luiden de gelijktijdig verschenen leading-articles van de *Sun* en der *Daily News*. De *Sun* betreurt de schending der engelsche gastvrijheid, doch vindt meer dan eene verontschuldiging voor deze uitbarsting van de verontwaardiging des volks. — »Het is geheel iets anders," zegt de *Sun*, »wanneer een vlugteling, die in zijn vaderland gefailleerd heeft, in Engeland bescherming komt zoeken, of wanneer een nieuwsgierige bezoeker zich bij ons vertoont, die alle reden had, om zijn onheilspellend aangezigt, (his sinister visage) voor de oogen van het Engelsche publiek te verbergen." Het gebeurde heeft bewezen, dat het Engelsche volk zich tegenwoordig wel bekommert over datgene, wat op het vasteland gebeurt en de sympathie van lord *Palmerston* voor het ongelukkig Hongarije van harten deelt. — De *Daily News* zegt: »De maarschalk *Haynau* weet nu, hoe de Engelschen over zijne daden denken. Wij hebben van den beginne af het bezoek van dien mensch in Engeland voor niet veel minder dan eene beleediging beschouwd. Maar *Haynau* moet zeer zonderlinge en verkeerde begrippen van de openbare meening in Engeland gehad hebben. Elk die wist, met welk oog hier de staatkunde beschouwd wordt, welke de Hongaren eerst uitdaagde, toen verried en ten laatste vermoordde, moest den maarschalk raden, om, indien hij in Engeland wilde komen, het strengste incognito te bewaren. De heer *von Rothschild* moge met Christelijke welwillendheid en met het gevoel van een Oostenrijkschen consul-generaal, de Joden-vervolgingen te Pesth zoo verre vergeten hebben, om *Haynau* »zijn vriend" te kunnen noemen; maar die klassen van Engelschen, die van den arbeid harer handen leven en niet onderwezen zijn, hebben de geschiedenis van den Hongaarschen veldtogt met een geheel ander gevoel gelezen en het was hoogst onvoorzigtig, een *Haynau* in haar midden te zenden en zoo haar geduld op de proef te stellen. Geen twee minuten stond de naam des maarschalks in het vreemdelingen-boek van den heer *Barclay*, of het geheele etablissement wist het. Nooit werkte de electrische telegraaf sneller dan het electrieke gevoel, dat de harten van het volk in Bankside deed kloppen. De gevolgen waren te voorzien. Wij verheugen er ons over, dat *Haynau* er ongedeerd afgekomen is, doch even ernstig verheugen wij ons over deze eerlijke en energische demonstratie van de meening des Engelschen volks, waardoor geheel Europa zal weten, wat onze verstandige en nijvere volksklasse van de daden van Oostenrijk in Hongarije denkt. Het is niet gemakkelijk het gevoel des Engelschen volks te leeren kennen; want men kan het vergelijken met den vasten stam eens booms, die door eene hooge autocratische bladerenkroon dikwijls geheel voor het oog des vreemdelings verborgen is. Ook de drukpers, die door den fiscus duur gemaakt en gedwongen wordt, om zich naar de rijke klasse te schikken, geeft naauwelijks een begrip van de denkwijze der middelklassen, laat staan van die des eigenlijken volks. *Haynau* las vermoedelijk de *Times* en moest dus tot het denkbeeld komen, dat hij in Engeland zeer populair was. Het is te hopen, dat hij zich aan geen beleedigingen meer bloot zal stellen. Overigens heeft hij aanspraak op verschooning: hij is in ongenade gevallen en heeft mogelijk berouw, dat hij het huis der Ferdinanden zonder barmhartigheid of menschelijkheid heeft gediend."— Bitterder dan deze rhetorica, luiden eenige ingezondene regels in hetzelfde morgenblad: Aan den baron *Lionel Rothschild*, enz. Sir! Indien gij *Haynau's* vriend zijt, zoo kan ik de uwe niet langer wezen. Uw, enz. Een kiezer der City van Londen. Men zegt algemeen, dat *Rothschild* een geheel pak van zoodanige brieven ontvangen zal.

— Ofschoon de dood van *Lodewijks Philips* wegens zijne geschokte gezondheid en zijnen hoogen ouderdom lang voorzien was — zegt de *Times* — zoo heeft dit vooral toch groote sensatie verwekt onder de Fransche uitgewekenen te Londen. Zoodra de noodlottige tijding bekend was, vergaderden zij allen bij *Ledru Rollin*, ten einde zooveel mogelijk te overwegen, welken invloed dit sterfgeval op hunne politieke plannen hebben kon, en tevens te beraadslagen over de wijze, waarop men van den overleden Koning spreken zou in hun blad *le Proscrit* en in de correspondentiën, welke de uitgewekenen geregeld aan de Fransche democratische bladen zenden.

De veroordeeling van den *Proscrit* door de Parijsche geregtshoven heeft groote verbazing bij hen te weeg gebragt. Zij hadden algemeen gerekend op vrijspraak, en reeds eene commissie benoemd om in dat geval *Ledru Rollin* geluk te gaan wenschen met de roemrijke wijze waarop zijn blad aan zijne vervolgers was ontkomen.

Er is sprake van, dat *Ledru Rollin* zich naar Ostende zal begeven, om daar bijeenkomsten te houden met eenige politieke vrienden, welke zich in België zullen vereenigen. Die vergadering schijnt ten doel te hebben het maken van bepalingen voor een groot Europeesch democratisch congres; tegen de uitvoering van dit plan bestaan echter nog altijd groote zwarigheden. Als plaats waar dat congres zou gehouden worden, is Jersey wel genoemd, maar nog niet vastgesteld.

— Op de uitreize van Engeland naar Bombay is, met verlies van vele menschenlevens op de Cargados klippen in Indische Zee, de Oost-Indievaarder *the Indian* verongelukt. Wij laten hier eene korte beschrijving volgen van die schipbreuk, door een der passagiers medegedeeld: In den nacht van 4 op 5 april jl. kondigde de kapitein ons aan, dat wij, indien hij zich niet vergiste, de Carados-klippen naderden. Naauwlijks waren er 20 minuten verloopen, of ik zag de rotsen voor mij liggen en weldra stieten wij aanvankelijk zacht, doch later op vreeselijke wijze, op de rotsen. Spoedig was het beslist, dat er geen redden meer voor het vaartuig mogelijk was. De kapitein redde zich met acht man van de equipage in de boot. Doch naauwelijks van het schip verwijderd, kwamen zij terug om brood en water te halen, maar te vergeefs, wij konden hun dit niet verschaffen; dertien personen bleven op een gedeelte van het wrak in doodsgevaar achter. Zij allen zijn verongelukt, zoowel als die in de boot. Veertien dagen en nachten bragten wij op een ander gedeelte van het wrak door, ons alleen voedende met een weinig wijn en gezouten vleesch, water ontbrak geheel. Eindelijk zagen wij een vaartuig en gaven zoo goed mogelijk onzen nood door [illegible] te kennen, hetwelk onze redding en overbrenging naar Mauritius ten gevolge had; schip en lading waren voor £ 25,000 verzekerd.

— De Wetgevende Vergadering in Californië heeft in de maand junij jl. eene wet aangenomen, wier kennis van groot belang is voor de reeders en kapiteins van derwaarts bestemde schepen. Zij heeft ten doel, die arme landverhuizers buiten den staat te sluiten, die er heen stroomen in de hoop van

spoedig kolossale fortuin bijeen te gaêren en die dikwerf lui zijnde of tot ziekte vervallende, ten laste der staatskas komen. Gemelde Wetgevende Vergadering heeft daarom bepaald, dat de kapiteins van alle schepen, die in de havens van Californië aankomen, binnen 24 uren na hunne aankomst aan de autoriteiten eene lijst zullen moeten inleveren, houdende de namen van allen die aan boord zijn, de equipage inbegrepen. Zoo zij verzuimen, die lijst over te leggen (wier juistheid met eede gestaafd moet worden), of er iemand der personen, die aan boord zijn, op te plaatsen, vervallen zij in eene boete van ƒ 1300 à ƒ 1400 voor elken niet opgegeven persoon; schip en lading blijven aansprakelijk voor de voldoening dier boete.

Maar dit is nog niet alles: volgens een ander artikel derzelfde wet zijn de reeders en degeen aan wie de lading geconsigneerd is, verpligt verbindtenissen te onderteekenen, gewaarborgd door twee solide personen, waarin zij aannemen om, zoo binnen vijf jaren na de ontscheping der met hunne vaartuigen aangebragte landverhuizers, deze ten laste van den staat komen, voor ieder derzelve eene schadevergoeding van omstreeks ƒ 600 te betalen.

De wet, zoodanig ingerigt, staat gelijk met een volstrekt verbod om landverhuizers naar Californië te brengen, zoo zij niet reeds burgers van de Vereenigde Staten zijn. Want welk reeder zal er borg voor willen blijven, dat binnen vijf jaren geen der met zijne schepen overgebragte personen tot armoede vervalt? De bepalingen zijn echter minder drukkend voor de reeders der landen, die een handels verdrag op den voet van reciprociteit met de Vereenigde Staten hebben. Deze kunnen zich bevrijden van het borg blijven, door bij de aankomst voor iederen kajuitspassagier een regt van ƒ 7,50 en voor iederen dekpassagier en man der equipage ƒ 5 te betalen.

Bij een besluit van 14 junij jl. hebben de autoriteiten van San Francisco het bouwen van huizen van hout of andere ligt brandbare stof, en hooger dan 15 voet boven den grond, verboden op eene boete van ƒ 1000, en ƒ 1250 bij herhaling der overtreding.

BELGIE.

Brussel, 8 *sept.* Er is weinig nieuws uit Parijs. Zoo als wij voorzagen maakt de redevoering, door den President te Caen uitgesproken, het onderwerp uit der aanmerkingen van de dagbladen. Men kan nagaan hoe die zijn van den kant der oppositie. De zuiver Elyséesche bladen onthouden zich tot nu toe van eenige verklaring of uitlegging der woorden van den President.

Dezelfde bladen behelzen weinige nieuwe bijzonderheden aangaande de reis van den heer *Lodewijk Bonaparte*. Zij spreken van de geestdrift die de bevolking gedurende de geheele reis van Caen naar Cherbourg aan den dag zoude gelegd hebben; maar het schijnt, zelfs volgens den *Moniteur du Soir*, dat de ontvangst, aan den President in laatstgenoemde plaats te beurt gevallen, waar hij den 6den des avonds te zeven uur is aangekomen, geheel anders geweest is. De kreet van *Leve de Republiek!* zoude niet alleen met kracht zijn aangeheven door de groepen, die op al de togten van den President zijn rijtuig schijnen te vergezellen, om hem met die woorden te begroeten, — maar ook door de geheele nationale garde. Ons ontbreken echter nog naauwkeurige bijzonderheden over dit alles. Op de beurs was het gerucht verspreid dat de President zonde ontvangen zijn met den kreet van *Leve Joinville!* maar dit is slechts een beursgerucht waaraan wij weinig geloof slaan.

Er werd gisteren te Parijs ook veel gesproken over de nieuwe oorzaak van verwijdering tusschen den President en den generaal *Changarnier*. Men weet dat die oorzaak is het door den generaal genomen initiatief om, in zeker opzigt op officieele wijze, eene mis te doen vieren ter gedachtenis van Koning *Lodewijk Philips* in de kapel der Tuilerieën. De Elyséesche dagbladen beweren heden, dat de President, wel verre van die handeling af te keuren, daartoe zijne volledige toestemming heeft gegeven, en een van hen gaat zelfs zoo ver van thans te zeggen, dat de heer *Lodewijk Napoleon Bonaparte* het zeer heeft betreurd niet te Parijs te zijn geweest, om haar in persoon bij te wonen. Niettegenstaande deze late teregtwijzingen, schijnt het stellig, dat het vrome initiatief van den generaal *Changarnier* niet aanstonds zoo veel goedkeuring heeft gevonden bij het tegenwoordig hoofd van het uitvoerend bewind, en veronderstellende — zoo als wij gelooven — dat het gerucht overdreven is geweest, waarbij aan den President het voornemen werd toegeschreven om de demissie van den geachten generaal uit te lokken, kan men echter aannemen dat er in zijne onmiddellijke nabijheid een misnoegen is ontstaan, dat men niet geheim heeft kunnen houden, toen men kennis heeft bekomen van de bedoelde godsdienstige handeling. Men heeft echter op nieuw de gevolgen overwogen, die eene breuk met den opperbevelhebber van het leger van Parijs zoude kunnen hebben, en alle ernstige besluiten dienaangaande, zoo er al plan toe bestaan heeft, zijn opgegeven.

Het genootschap van den *Dix Décembre* doet ook steeds van zich spreken. Maar het schijnt zeker, dat de generaal *Changarnier* evenmin gezind is om zijne dwaasheden te gedoogen, als die van de demagogische partij.

Het gelijktijdig vertrek naar Claremont van den heer *de Salvandy* uit Wiesbaden, en van de heeren *Guizot*, *Duchatel* en *Dumont* na de mis in de Tuilerieën, gaf natuurlijkerwijze aanleiding tot nieuwe opmerkingen nopens het groote plan der ineensmelting van de beide takken der Bourbons. De heer *de Salvandy*, zegt men, brengt naar Claremont het gevoelen over van den hertog *van Chambord*; de heer *Guizot* dat van den generaal *Changarnier*. Wij blijven echter gelooven dat iets dergelijks in de tegenwoordige oogenblikken onmogelijk is.

De Italiaansche bladen behelzen geen belangrijk nieuws. De hertog van Toskane is te Florence teruggekomen.

Het *Journal de Rome* bevat twee aankondigingen van den minister van Finantiën betreffende het muntpapier.

Eenige berigten spreken op nieuw van eene waarschijnlijke verandering in het Turijnsche ministerie tegen de opening der Kamers. Men zegt niet of het de partij van den heer *d'Azeglio*, of die van den heer *Siccardi* is, die de overhand zal behouden. Men weet dat, volgens de laatste berigten, die beide staatslieden het met elkander eens zouden zijn geworden en dat er geene veranderingen in het ministerie zouden plaats hebben. In het tegenovergestelde geval is het waarschijnlijk, dat de heer *Siccardi* zal moeten aftreden, en dat de heer *d'Azeglio* uitsluitend belast zal worden met de zamenstelling van een nieuw bestuur.

Zoo als het te voorzien was, zijn de tot nu toe bekende resultaten der Spaansche verkiezingen geheel ten voordeele van het ministerie. Bijna overal heeft de progressistische partij de nederlaag gekregen en de gematigde oppositie nog veel meer. De geruchten van verandering in het ministerie schijnen derhalve van allen grond ontbloot.

FRANKRIJK.

Parijs, 7 *sept.* De heer *Ch. de Bourges* meldt, in eene door hem uitgegevene brochure, dat bij de lijkmis, die in de kerk van Neuilly gevierd is voor *Lodewijk Philips*, verscheidene ambtenaren tegenwoordig zijn geweest, die zich in Februarij 1848 onderscheiden hadden door hunne vijandige gezindheid jegens het huis Orleans. Merkwaardige bijzonderheden vindt men in dat werkje; zoo deelt de schrijver er in mede, dat de maire te Neuilly aan den koning 10 man weigerde, die gevraagd werden om het koninklijk verblijf tegen de verwoestende revolutionairen te beveiligen. Zelfs de bedienden des Konings wisten de troepen te verwijderen, die het paleis hadden kunnen verdedigen; en vele dier ontrouwe dienaren hebben nu bij des Konings testament van hem een pensioen ontvangen!

— Men verzekert, dat de reis naar Cherbourg aan Frankrijk ruim een millioen zal kosten, indien men de kosten rekent van de verplaatsing der vloot van de Middellandsche Zee.

— Er wordt veel gesproken van eene diplomatieke zending te Turijn, waarmede *Lucien Murat* zou worden belast. De heer *Murat* zou omstreeks de helft der maand september naar zijn post vertrekken.

— De berigten uit Athene, per telegraaf ontvangen, loopen tot 29 augustus. Er hadden talrijke veranderingen plaats gehad in het personeel der staatsbeambten en vooral van de consuls. De financiën van den staat verkeerden in een deerniswaardigen toestand. De erkenning van de onafhankelijkheid der Grieksche kerk zoude den 1sten september gevierd worden door een *Te Deum* in de voornaamste steden van Griekenland.

Binnenlandsche Berigten.

's Gravenhage, 9 *sept.* Naar men verneemt is in de vergadering van den stedelijken raad alhier, op vrijdag den 6den dezer gehouden, het tweede voorstel van den heer mr. *B. van Dorp*, waarnemend directeur van politie, betreffende de regeling van het politie-wezen in deze stad, met algemeene stemmen en zonder resumtie aangenomen, ten gevolge waarvan de organisatie van het politie-wezen alsnu is vastgesteld als volgt: een tijdelijke directeur van politie, een eerste, een tweede en een derde commissaris van politie, een chirurgijn, twee inspecteurs van politie eerste klasse, waarvan een tevens secretaris ter directie, een inspecteur 3de klasse, 4 inspecteurs 2de klasse, een klerk ter directie, 6 veldwachters en 2 klapwachters te Scheveningen; 14 agenten 1ste klasse, 38 agenten 2de klasse, 36 agenten, 2de klasse zonder uniform en alleen (in de plaats van de klapwakers en zoogenaamde stillewacht) des nachts dienst doende. Voorts, moet bepaald zijn 1o. dat de 3de commissaris van politie belast zal zijn (met den directeur van politie) met het centraal bureau, alwaar de registers, de correspondentie met de verschillende autoriteiten, het toezigt op de vreemdelingen en de administratie der publieke huizen en vrouwen zal worden gehouden, en dat hij tevens belast zal zijn met de waarneming van het openbaar ministerie bij het kantongeregt, hetwelk thans door de drie commissarissen van politie beurtelings om de drie maanden wordt waargenomen; 2o. dat aan den eersten commissaris van politie in de stad de zorg zal zijn opgedragen voor al hetgeen de bewaring der orde en het doen opsporen der misdrijven betreft; en 3o. dat aan den tweeden commissaris van politie, welke te Scheveningen gevestigd zal blijven, die zorg zal zijn opgedragen over die badplaats en over het buitenterritoir der stad.

Men verzekert verder, dat het cijfer der kosten, niettegenstaande de uitbreiding van het personeel, niet noemenswaardig verhoogd zal behoeven te worden.

Men verwacht, dat deze nieuwe orde van zaken reeds met den 1sten october aanstaande in werking zal komen.

— Van wege de commissie van landbouw in Gelderland wordt, onder dagteekening van 27 augustus jl., berigt, dat, na gedaan onderzoek, de bekende aardappelziekte zich alom in dat gewest, in meerdere of mindere mate heeft geopenbaard; dat tot heden slechts op weinige plaatsen het bederf zich tot den knol uitstrekt; dat het gepote op zware gronden en bij groote bemesting het meest lijdende is, doch overigens algemeen de goede qualiteit geroemd wordt van die aardappelen, welke niet door de ziekte zijn aangetast, en thans uitgedolven en gebruikt worden, al zijn ze zelfs met aangestoken knollen vermengd en dus aan dezelfde invloeden blootgesteld geweest, terwijl dit vroeger niet het geval was, daar alstoen ook de nog bruikbare van mindere qualiteit waren.

Op de hoogere gronden vertrouwt men algemeen, dat de ziekte weinig schade zal veroorzaken, daar zij zich, ten gevolge der weêrsgesteldheid, zeer laat ontwikkeld heeft.

Als bewijs dat atmospherische invloed de naaste oorzaak der ziekte is, wordt het volgende door een der leden van de commissie aangevoerd: »Een stuk grond, verleden jaar met aardappelen bepoot, is thans met maïs bezet. Tusschen dit gewas zijn eenige aardappelenstruiken opgeslagen, welke wel de sporen der ziekte dragen, doch geheel onbeduidend. De zware maïs planten hebben deze beschut. Een klein hoekje grond is door mij bepoot met vroege Engelsche aardappelen, die dadelijk bij de wortelschieting in mei, naar mijne zienswijze, de voorbeschikkende kenmerken der ziekte droegen. In het begin van juli ontdekte ik voor het eerst het eerste gele blad. Alstoen heb ik eene plant met groote kluit uit den grond doen nemen, in eenen zeer grooten pot met dezelfde aarde doen zetten, en doen plaatsen in de druivenkas. Deze plant heb ik alle avonden luchtig doen gieten. In bovengemeld stukje nam de ziekte bij den dag toe. Den 30sten juli werden de planten, zijnde genoegzaam geheel weg, gerooid, en de onsmakelijke, gedeeltelijk zieke aardappelen tot veevoeder bestemd. De in den pot gezette plant is, zoo als van zelfs spreekt, wel hoog opgeschoten, doch vertoont nog geen spoor van geel of gevlekt blad, maar is gaaf en goed.

Daar dit jaar de aardappel in groote hoeveelheid is uitgepoot geworden, bestaat er vooralsnog geene vrees, dat er gebrek aan dit algemeen en onontbeerlijk voedsel zal onstaan. (*Staats-Courant.*)

— Op grond van art. 67 der provinciale wet is de vergadering der staten van Zuid-Holland, die heden bij elkander kwam, uithoofde van het ongenoegzaam aantal leden, verdaagd tot 23 september des morgens te 11 ure.

Uitslag der verkiezingen voor de Provinciale Staten.

ZEELAND.

Kiesdistrict Sluis.

Verkozen de heeren *J. C. O. Benteyn*, *M. Mazure*, *A. van den Broecke* en dr. *B. A. Buyze*. Voor de zes overige vacatures herstemming tusschen de heeren L. H. van Diggelen, A. de Smidt, H. G. Hammacher, L. van den Berge, P. W. Steenkamp, C. F. Pauwels, J. A. Blankert, J. F. Bonte, A. J. Onghena, mr. J. E. Risseeuw, A. B. Thomas en M. H. Telehugs.

NOORD-BRABANT.

Kiesdistrict Grave.

Verkozen de heeren mr. *Esveld Verheyen* en mr. *P. van Cooth*. Voor de vijf overige vacatures herstemming tusschen de heeren J. Kerstens, mr. F. van den Heuvel, W. Daamen, C. Verstraaten, E. Walter, H. de Quay, J. H. R. van Roer, mr. L. Sasse van IJsselt, J. Bovens en H. Sengers.

DRENTHE.

Kiesdisdistrict Hoogeveen.

Verkozen de heeren: jhr. *R. A. van Ittersum van Holthe*, mr. *W. L. Tonckens*, *J. Kuipers* en mr. *H. J. Kymmell*. Voor de 13 overige vacatures herstemming tusschen de heeren: A. Slingenberg, mr. H. J. Carstin, mr. L. G. Kniphorst, B. J. Denning, A. van der Vlies, H. C. Scheltens, H. de Jonge Sr., jhr. mr. H. G. van Holthe tot Echten, mr. A. H. Witsenborg, mr. J. F. Nijzingh, dr. M. Dassen, W. F. Kymmell, B. Verver, mr. J. P. Willinge, H. J. Brouwer, R. Eppinge, S. G. de Vries, mr. J. Tonckens, R. M. Steenbergen, G. Geel, H. Wesseman, H. Oldenbandring, mr. W. Alingh, S. Hulst en J. W. Steenbergen.

PROGRAMMA *voor de opening van de vergadering der Staten-Generaal, te 's Gravenhage, op maandag den 16den september 1850.*

Art. 1. Des middags te twaalf ure zullen de leden der Staten-Generaal zich begeven naar de zaal, bestemd voor de zittingen van de Tweede Kamer, en zich in eene algemeene vergadering vereenigen, onder voorzitting van den door Zijne Majesteit benoemden president van de Eerste Kamer.

Art. 2. De ministers, hoofden van ministeriële departementen, de kanselier der orden en de leden

van den Raad van State zullen zich, des namiddags te een ure, mede in die zaal vervoegen.

Art. 3. Zijne Majesteit de Koning, de vergadering der Staten-Generaal zullende openen, zal te één ure met den volgenden trein van het paleis afrijden:

a. Een kommando cavalerie, tot opening van den trein;

b. Een hoffourier en twee rijknechts, te paard;

c. De kamerheer-ceremoniemeester, gezeten in eene koets met twee paarden bespannen, gaande één lakkei naast elk portier;

d. Acht kamerheeren van Zijne Majesteit, gezeten in twee koetsen, ieder met zes paarden bespannen, gaande twee lakkeijen naast elk portier.

De kamerheeren plaatsen zich volgens hunnen rang, rijdende de jongste vooruit;

e. De groot-officieren van 's konings huis, gezeten in twee koetsen, ieder met zes paarden bespannen, gaande twee lakkeijen naast elk portier;

f. Een onder-stalmeester, en vier pagies, te paard;

g. *Zijne Majesteit* DE KONING, en *hunne koninklijke hoogheden* de *Prinsen* tegenover hoogstdenzelve, gezeten in eene koets met acht paarden bespannen, voor op de koets vier pagies, naast elk paard één rijknecht, en vier lakkeijen naast elk portier.

De luitenant-generaal chef van het militaire huis des Konings rijdt *regts*, en de generaal-majoor waarnemend gouverneur der Koninklijke residentie *links* van de koets; *achter* dezelve volgen de officieren van het militaire huis almede te paard, rijdende twee aan twee, de oudsten in rang vooruit;

h. Een kommando cavalerie, tot sluiting van den trein.

Art. 4. De trein zal rijden:
door het Noordeinde,
over de Plaats,
over het Buitenhof,
naar het binnenhof.

Art. 5. De trein gekomen zijnde aan de Vergaderplaats der Staten-Generaal, zal ZIJNE MAJESTEIT aan de deur van het Hôtel ontvangen worden door eene commissie uit de vergadering, dewelke, voorafgegaan door den Kamerheer-Ceremoniemeester, de Kamerheeren en de Groot-officieren van 's Konings huis, Hoogstdenzelve zal geleiden naar de zaal der Staten-Generaal.

Het militaire huis en de pagies volgen onmiddellijk.

Art. 6 De groot-officieren van 's Konings huis, en de waarnemende gouverneur der Koninklijke residentie plaatsen zich achter Zijner Majesteits zitplaats, de kamerheeren en het militaire huis *regts* en *links* van den troon, en de kamerheer-ceremoniemeester regts voor denzelve; de pagies gaan zitten op de voorste treden van den troon.

Art. 7. De zitting geëindigd zijnde, gaat Zijne Majesteit de Koning met denzelfden trein, waarmede Hoogstdezelve binnengekomen is, en in de bij art. 3 vermelde orde, naar het paleis terug; zullende de trein den navolgenden weg nemen;
het Binnenhof,
den Korten Vijverberg,
den Langen Vijverberg,
de Plaats,
het Noordeinde,
naar het paleis.

Art. 8. Salvo's uit het geschut zullen het afrijden van Zijne Majesteit van het paleis, en het oogenblik waarop hoogstdezelve het hôtel van de Staten-Generaal verlaat, aankondigen.

's Gravenhage, 4 september 1850.

De kamerheer-ceremoniemeester,
Baron A. C. SNOUCKAERT VAN SCHAUBURG.

Mengelwerk.

Bij LODEWIJK FILIPS dood.

Bij iedereen, voorzeker, zal de tijding van LODEWIJK FILIPS dood eenen weemoedigen indruk hebben achtergelaten. De hoogheid zijner geboorte, het lloers, 't welk over zijne familie-geschiedenis werd geworpen, de [illegible] die het eerste gedeelte van zijne openbare [illegible], — al deze omstandigheden zouden toereikend zijn geweest om zijn leven historisch te maken, al waren er ook de twee laatste hoofdstukken niet bij gekomen, — het toppunt van verheffing en de vernederende val, het paleis der Tuileriën en de wijkplaats van Claremont. Kon ooit politische *finesse* den oorsprong eener dynastie hebben beveiligd, zoo ware LODEWIJK FILIPS de man geweest om zulks uit te werken. Kon een taai, gevoelloos, volhardend weefsel van geslepenheid en intrigue de wortels van souverein gezag vast in den bodem hebben doen schieten, zoo zou de boom, die in de vermaarde julí-dagen geplant werd, nu nog bloeijen. Kon een kunstig gesmeedde keten van eigenbaat de verschillende klassen der natie aan den troon hebben gehecht, zoo schenen geluk en kunst LODEWIJK FILIPS handen daartoe te hebben bestemd. Maar dit alles was het geval niet. Na verloop van zeventien jaren ontwaarde men, dat Frankrijk niet alleen materiëel, maar ook moreel moest worden geregeerd.

Gedurende de voormelde zeventien jaren schijnt nooit een grootsch of edelmoedig politisch denkbeeld 's Konings hart te hebben doen kloppen. Zijne binnenlandsche staatkunde bepaalde zich hoofdzakelijk bij het overreden van eenen député. Van den toestand, de behoeften, de gistende gemoederen des volks, hadden noch hij, noch de staatsmannen die hem dienden, veel besef. Hij en zij leefden en bestuurden over eene massa van vulkanische stof in versmelting en koking, doch overdekt met eenige lagen van maatschappelijke aarde, groen en vruchtbaar voor het oog. Deze staatsmannen waren verheugd en voldaan met het voorkomen der oppervlakte, en dachten nimmer aan het peilen der diepte, aan het analyseren der bestanddeelen van de lava daaronder. Hunne eenige zorg bestond in het stoppen van elke reet, en het klinken hunner *lois de rigueur* aan elke opening. Doch dit kon, hoogstens, de uitbarsting eenigen tijd vertragen.

LODEWIJK FILIPS meende dat staatkunde niets meer dan diplomatie beteekende. In zijn hart een legitimist, gevoelde hij, dat hij een troon had ontvreemd; dien te behouden was zijn hoofddoel. Den grond, beneden hem kende hij weinig en hij bekommerde er zich ook weinig om. Maar des te beter kende hij de mogendheden rondom hem in Europa; hij was bekend met hare zwakheden en hare kracht, hare vooroordeelden, hare dwaasheden en hare grootmoedigheid, waar die bestond. Onder deze speelde hij zijn spel met beleid; in de eerste jaren zijner regering zich aansluitende aan Engeland, als het eenig gouvernement, 't welk zijn *parvenu* en jeugdig Koningschap kon helpen en begunstigen. Allengs, echter, in krachten, jaren van bezit en prestige toegenomen hebbende, wierp hij de Engelsche kruk weg, waarop hij geleund had, en die hem had gediend als een middel om landen ten noorden en ten zuiden van hem, België en Spanje, aan zijnen wil te onderwerpen. Dus gewapend met de magt welke Engeland zelf hem had verschaft, omhelsde hij het bondgenootschap der absolute mogendheden, en putte in zijne vriendschap met dezelve den moed om aan Engeland en Spanje, en zijne eigene verwante, de jonge Koningin van Spanje, eenen der onedelste trekken te spelen, dien ooit een hooggeplaatst staatsman zich veroorloofde, en die, meer dan algemeen bevroed wordt, tot zijnen val bijdroeg.

Overigens zal men bezwaarlijk den voormaligen Koning der Franschen regt doen wedervaren, als men geen naauwkeurig onderscheid maakt tusschen die oorzaken van zijnen val, welke billijkerwijze aan zijn eigen gedrag kunnen worden toegeschreven en diegene welke voortvloeiden uit den aard en de gesteldheid des volks, 't welk hij te regeren had. In één opzigt zou men kunnen zeggen, bestuurde hij te veel, in een ander te weinig. Hij bestuurde te veel, althans gedurende de laatste jaren zijner regering, in den zin dat hij inpopulair voorkeur deed gelden, in het haken naar persoonlijke en familie doeleinden. De personele politiek van LODEWIJK FILIPS, en van den heer GUIZOT, als zijn werktuig, werden onderhevig aan al de onrustige politische hartstogten, zoo levendig in een land als Frankrijk. Maar in eenen anderen zin bestuurde de Koning te weinig. Hij liet de »*épiciers*" besturen; en de *épiciers* (hem reeds sterker dan sterk genoeg achtende) bleven in gebreke hem, toen het er laatstelijk op aan kwam, bij te staan. Doch, van den anderen kant, is het onloochenbaar geworden, dat de Koning te veel bestuurde, dat hij zijne persoonlijke bemoeijenis en familiebelangen in zijn bestuur te veel liet doorstralen. Het ware trouwens voor eenen man, met zijne onvermoeijelijke werkzaamheid en energie begaafd, moeijelijk geweest zich van het besturen op de eene of andere wijze, te onthouden en zich te vergenoegen met de hem zoo vaak toegewezene constitutionele rol van *regeren*. Thans echter, na den uitslag, moet het, van alle zijden worden erkend, dat LODEWIJK FILIPS' staatkunde een vrij ongelukkig zamenstel was van passive rigting naar die belangen welke hij *gevestigd vond*, en van actieve pogingen beperkt tot het eenig doel van de belangen zijner eigen familie te vestigen. Hij was tevreden met een bekrompen stelsel van bestuur, niet door hem geschapen, toe te passen. Het eenige wat hij verlangde *te scheppen*, was eene dynastie. De uitbreiding van éénen grooten invloed over het westen en zuiden van Europa, was de geliefkoosde droom geweest van LODEWIJK XIV, van ALBERONI, van LODEWIJK XV en eindelijk van NAPOLEON. Maar LODEWIJK FILIPS trachtte den omvang van dit lang gekoesterd doel van koninklijke en keizerlijke begeerte van vergrooting te bekrimpen — opdat Europa het doorlaten mogt. Hij ontdeed het van zijne grootschheid, opdat het ontbloot van gevaar mogt schijnen. En zijne wijze van zijn geliefdkoosd oogmerk te bevorderen, getuigde van niet meer waardigheid dan zijn trant van het voor te stellen, ten einde de jalousien, die het wekte, te sussen. Hier was het blijkbaar, hoezeer de behendigheid, waarop de Koning zich liet voorstaan, verschilde van den waren geest van bestuur — bij zijne eigenaardige omstandigheden. In menige betere zaak zou hij stoutmoedigheid hebben kunnen toonen; en een Koning, door eene revolutie op den troon geplaatst, behoefde stoutmoedigheid, niet minder dan voorzigtigheid, om »het spel uit te spelen." Doch de soort van moed, door LODEWIJK PHILIPS betoond in het doorzetten zijner familie-plannen op Spanje, ging te zeer gepaard met de soort van list, welke het koningschap tot de sfeer van chicane verlaagt; werd te weinig bewezen in zaken die door de Fransche natie als hare eigene werden beschouwd, dan dat zij den troon, waartoe hij was geroepen, hadde kunnen bevestigen. Niet dat de Franschen de Spaansche huwelijken minder gaarne zagen, omdat zij in spijt van Engeland waren doorgedreven; maar zij konden de kunstgrepen noch de verontschuldigingen lijden die dezelve voorafgingen en volgden. Het doel mogt koninklijk geweest zijn, de middelen waren het niet.

Ons bestek zou niet gedoogen dat wij ons ophielden bij de verschillende conflicten waarvan de Kamer het tooneel werd. Aanvankelijk moge LODEWIJK FILIPS opregtelijk gepoogd hebben het vraagstuk, 't welk hem voorgelegd was, op te lossen. Maar men verlangde van hem dat hij een beginsel zou toepassen op feiten die zulks niet gedoogden. Parlementaire regering was van het begin af aan, eene wanhopige worsteling, maar werd aldra een kostbaar middel van corruptie. De Koning zag spoedig van de eerste proeve af, als overtuigd door deszelfs mislukking; en hij ondernam er nooit eene tweede, omdat hij geen vertrouwen had in het volk. Ten zelfden tijde dat hij de taak wier volvoering hem opgedragen was, opgaf, schoten de Koninklijke gebruiken en gevoelens dieper wortel in zijn gemoed. Hij had de constitionele regering als een goochelspel erkend — derhalve omhelsde hij het stelsel der oude monarchie. Hij veroorloofde de corruptie, en hij maakte gebruik van de diplomatische chicane en streken, die erfelijk waren in het Bourbonsche huis. Hij volgde de overleveringen van zijn ras, en alhoewel hij aanving Frankrijk als zijn patrimonium te beschouwen, zoo was de luister en de magt van zijn huis hem een hooger doel dan de welvaart van zijn land.

Overigens moet, voor als nog, alle oordeel over zijn karakter en bestaan onvolkomen wezen. Er ontbreken nog bouwstoffen ter opheldering van veel wat onzeker en duister is, terwijl velen die hem beoordeelen — te zeer gezind om oorzaak en gevolg te ontwaren in gebeurtenissen die elkander opvolgen — aan den overleden Koning al de rampen en al het lijden toeschrijven, welke Frankrijk sints zijne onttrooning onderging. Zonder de velerlei en de groote fouten waaraan hij zich schuldig maakte, te willen verbloemen, moeten wij nogtans protesteren tegen de kritiek welke eene balans opmaakt van LODEWIJK FILIPS leven, naar den gedesorganiseerden maatschappelijken toestand, die onmiddellijk volgde op zijne zeventienjarige regering. Om het Fransche volk vrij te pleiten van de uitkomsten zijner eigene dwaasheden en misdrijven, is er onverdiende blaam geworpen op eenen vorst, die dan toch door dezelve was gekozen, en die, uit het oogpunt van karakter, bekwaamheid en eerlijkheid voor weinig souvereinen behoeft onder te doen.

Ingezonden stukken.

Beschouwingen over eenen raad van marine.

Onder dezen titel komt in de *Arnhemsche Courant* van zondag 25 augustus, een Ingezonden stuk voor, waarvan het hoofddenkbeeld niets anders dan de algemeene goedkeuring kan wegdragen. Immers hetzelve heeft de strekking, om het bewijs te leveren, dat alleen door zoodanigen raad, met het oog op de beschikbare middelen, in overeenstemming met de behoefte van 's rijks dienst, eene goede, krachtige marine is daar te stellen. Eene marine, waarbij de onderdeelen in evenredigheid zijn met het geheel en alzoo rustende op goede grondslagen, welke niet met iedere verandering van ministerie kunnen ondermijnd of omver geworpen worden, waarvan een der eerste en voornaamste uitkomsten moet zijn, dat de vertegenwoordiging, en met haar de geheele natie, spoedig de overtuiging zullen erlangen, de gelden voor marine aangevraagd en toegestemd, doelmatig worden besteed, daar, bij zoodanige organisatie alle cijfers met elkander een harmonisch geheel uitmaken en de quaestie van een hooger of lager budget terug wordt gebragt tot de eenvoudige vraag: moet men de gestelde zeemagt, of wel meer, of minder hebben? Dit denkbeeld en den daarin opgesloten wensch, verdient dus allezins toejuiching.

Maar mag men, met het oog op de grondwet, de geringe omvang onzer marine, waardoor vele zaken die voor rijken als Engeland en Frankrijk, van groot belang zijn, maar bij ons te minutieux worden om daarover gedurig eenen raad van marine te hooren, zich vleijen, eenen zoodanigen permanenten raad tot stand te zien komen, is dit zelfs wenschelijk, of wel, zijn met het oog op een en [illegible] dezelfde uitkomsten te verkrijgen langs eenen gewijzigden weg?

Dit zijn vragen, die bij de lezing van de Beschouwingen bij mij opkwamen en aanleiding gaven om de volgende bedenkingen op het papier te brengen.

Art. 53 der grondwet zegt: »De Koning is onschendbaar, de ministers zijn verantwoordelijk;" dat is met andere woorden: voor iedere regeringsdaad kan de betrokken minister ter verantwoording geroepen worden. De wijze waarop die verantwoording moet geschieden, zal, zoo als uit art. 73 der grondwet voorschrijft, geregeld worden bij de wet en is nog niet bekend; men mag echter vaststellen, dat bij de tegenwoordige zamenstelling der Staten-Generaal en na de daarover reeds plaats gehad hebbende discussiën, over de door het vorig ministerie voorgedragen en later ingetrokken wet op dit stuk, die wet zoodanige voorschriften zal bevatten, dat door elken minister, iedere maatregel van eenig be-

lang, [illegible] gewikt en gewogen zal worden, alvorens er executie aan te geven.

En indien nu de verantwoordelijke minister aan den eenen kant die wet heeft, en aan den anderen kant eene wet, die hem in zekere mate bindt aan het advies van den raad van marine, in welk eene moeijelijke positie kan hij dan niet worden gebragt? Want men moge stellen, dat de minister niet gebonden is aan dat advies, niemand zal ontkennen, zijne verantwoordelijkheid aanmerkelijk klimt, indien hij tegen het advies van den raad handelt. — Men stelle zich voor, dat de raad van marine het noodig oordeelt en den minister adviseert om, ten gevolge van onlusten in Indië, de zeemagt aldaar te vermeerderen. De ministerraad, waar ook alle buitengewone maatregelen van algemeen bestuur moeten overwogen worden, is van een tegenover gesteld gevoelen. Wat moet dan de minister doen?

Hij kan niet tegen het besluit van den ministerraad handelen, en handelt hij in strijd met het advys van den raad van marine, dat spoedig buiten af bekend wordt, terwijl het later blijkt, dat dit advijs zeer juist en doelmatig was, dan wordt hij later in de Kamers geïnterpelleerd, of wel ter verantwoording geroepen; er blijft hem, ter voorkoming van groote onaangenaamheden, in zoodanig geval dus niets over dan zijne portefeuille neder te leggen, maar, ook daarmede is de zaak niet afgedaan, het conflict tusschen de twee collegiën blijft bestaan en òf het ministerie, of de raad moet van hare zienswijze terugkomen. Zal dit in dergelijke omstandigheden geene ongelegenheden en eene groote stagnatie in de gang van zaken kunnen veroorzaken? — En nu zegge men niet dat zoodanig conflict niet spoedig zal ontstaan. Immers de dagelijksche werkkring van eenen permanenten raad, kan bij ons niet dan gering wezen, namelijk indien de individuële leden met geen tak van uitvoering belast zijn; want de marine, eenmaal goed georganiseerd, waartoe welligt ettelijke maanden noodig zijn, wat kunnen er dan voor aanhoudende bezigheden voor eenen permanenten advijserenden raad zijn? Worden daarentegen de leden van den raad aan het hoofd van een of andere afdeeling bij het departement geplaatst, dan wordt de werkkring tweeledig, de gezamenlijke leden zullen een onafhankelijk ligchaam uitmaken en individueel zullen zij, in mate en voege, ondergeschikte ambtenaren zijn. — Het is bekend, dat de zee-officieren afkeerig zijn van door de bureaucratie beheerscht te worden; maar zal de raad, zamengesteld uit chefs de bureau, niet spoedig weder in eene bureaucreatie ontaarden?

Zullen de zee-officieren in hooger of lager rang, geroepen om in zoodanigen raad zitting te nemen, eenige jaren bureauwerk doende, niet voor verre het grootste gedeelte zich na dien tijd ongeschikt gevoelen, om op nieuw te embarqueren? Zullen velen niet alle middelen te baat nemen, om dan permanent te blijven? Hoevele zee-officieren, eenmaal sedentair geplaatst geweest zijnde, hebben later lust gevoeld, om zee te kiezen? Langzamerhand werden en worden dit ambtenaren, die eene andere zienswijze hebben, dan de active zee-officier en zoo zal er dus langs dien weg op nieuw eene bureaucratie geschapen worden. — Worden de leden individueel niet met een of anderen tak van uitvoering belast, dan zullen, zoo als gezegd is, er geene genoegzame werkzaamheden zijn; men zal intusschen wenschen van tijd tot tijd iets van zich te laten hooren, daartoe elke gelegenheid, meer of min gepast, aangrijpen en zoo al ligt botsing veroorzaken. — Deze redenen pleiten tegen de daarstelling van eenen permanenten raad bij de wet. Want indien in den considerans van ieder besluit of wet, uitgaande van het departement van marine, gelezen zal worden: »gehoord de raad van marine," dan ook moet dit collegie bij de wet geregeld worden, hetwelk naar aanleiding van art. 69 of 110 der grondwet kan geschieden, maar om de aangevoerde reden niet wenschelijk en met de bepaalde ministeriële verantwoordelijkheid zoo al bestaanbaar, ten minste moeijelijk overeen te brengen is. Welligt heeft men bij het stellen der Beschouwingen, het oog gehad op het benoemde committé van defensie? Spoedig zal het blijken of zoodanig permanent ligchaam voor ons land niet als het vijfde wiel aan den wagen moet beschouwd worden. Men leze bl. 48 der *Adviezen van een oud soldaat* van 25 juli 1850, te Nijmegen bij J. F. THIEME.

Het is waar, in de Tweede Kamer der Staten-Generaal is een en andermaal aangedrongen op de daarstelling van een committé van defensie, maar wenschte men daarbij de tegenwoordige zamenstelling? Verlangde men niet dat deszelfs werkzaamheden zich zouden bepalen om, binnen den kortst mogelijken tijd [illegible] plan van defensie te ontwerpen, ten einde [illegible] grond over de uitgaven voor oorlog, [illegible] het cijfer voor ons land veel te hoog is, te kunnen oordeelen?

Een raad van marine, zamengesteld zoo als men dit verlangt, maar tijdelijk, zoodat hij slechts jaarlijks of om de 2, of 3 jaren voor eenen korten tijd bijeenkwam, ten einde verslag omtrent den staat der marine op te maken, waartoe hij des verkiezende op de verschillende werven hare bouwstoffen [illegible]amelen, daarbij te kennen gevende, welke veranderingen en verbeteringen hem in het algemeen doelmatig en wenschelijk voorkomen, zou dan ook met dat verlangen overeenstemmen.

Zoodanige raad éénmaal werkzaam geweest, zijne denkbeelden hoe de marine bij ons, in verband met de behoefte en beschikbare middelen, moet zamengesteld zijn, ontwikkeld hebbende, in overeenstemming daarmede éène begrooting goedgekeurd zijnde, dan zal ieder opvolgend minister zich wel wachten, van deze gevestigde grondslagen, zonder later goed gemotiveerd advijs, af te wijken. — Behalve dat de tijdelijke raad advijseerde tot veranderingen en verbeteringen in constructie, wapening, uitrusting, enz., kon hij tevens met gepaste vrijmoedigheid zijne gedachten kenbaar maken over gedane benoemingen of bevorderingen. Want, met het oog op de wet, die volgens art. 58 der grondwet tot stand moet komen, kan men ook hierin niet verder gaan, komende anders in strijd met het Koninklijk prerogatief en welligt met de daar te stellen wet.

Een der voornaamste voordeelen, die men zich in de beschouwingen, van den permanenten raad voorstelt, is, dat de minister aanhoudend kundige mannen aan zijne zijde zou hebben, met wie hij niet alleen kon raadplegen, maar aan wie hij ook een gedeelte zijner veelvuldige werkzaamheden kon opdragen, hetgeen om de aangevoerde redenen allezins wenschelijk en noodig is Maar daartoe immers kon de minister een paar officieren aan zijn kabinet attacheren, waarmede hij, afgescheiden van alle ambtenaren, werkzaam is; mannen die met den minister éène zienswijze hebben, die hij als daartoe geschikt leere kennen?

De zaak aldus geregeld, blijft de administratie geheel afgescheiden van de active zeemagt en is het tevens buiten alle bedenking, dat ook een goed regtsgeleerde aan het hoofd der marine kan staan. Deze heeft op die wijze genoegzame voorlichting, om met kennis van zaken te oordeelen en al de voordeelen, die men zich daarvan te regt voorstelt, kunnen dus even goed door eenen tijdelijken, als permanenten raad verkregen worden.

Het groote vraagstuk echter is, hoe komt zoodanige raad tot stand?

Blijkens het aangevoerde moet hij ingesteld worden bij Koninklijk besluit. Te wenschen is het dat daarbij bepaald wordt, uit iederen rang, tot luitenant 2de klasse ingesloten, minstens een lid zitting moet hebben, zoo mogelijk door het vaste korps zelf aan te wijzen. Maar hoe dit besluit te verkrijgen? Alleen daardoor dat de publieke opinie, bij verdere ontwikkeling, zich ten gunste van zoodanige instelling laat hooren; dat deze stemmen weerklank vinden in de vergaderingen der Staten-Generaal, en langs dien weg de aanwezige minister tot de overtuiging komen, dat hij geen grooter dienst aan het vaderland en de marine kan bewijzen, dan door zijne bemiddeling eenen raad van marine in het leven te roepen. H.

Aan de Redactie der Arnhemsche Courant.

Ten gevolge van het bedanken door de heeren mrs. M. J. DE MAN en W. H. DULLERT, voor de, in het kiesdistrict Arnhem, op hen uitgebragte keuze tot leden van de Tweede Kamer der Staten-Generaal, zullen er, binnen kort, in dit district, twee nieuwe keuzen moeten plaats hebben. Men verneemt, dat bij een groot aantal liberale kiezers, voor die betrekking mede in aanmerking komt de heer mr. C. P. HENNY, te Arnhem.

Men acht het niet onraadzaam de aandacht van het algemeen, meer en meer op dien waarlijk vrijzinnigen candidaat te vestigen, dewelke, bij die gezindheid, zoo groote bekwaamheden, vastheid van karakter en algemeen vertrouwen bezit.

Eenige liberale kiezers in het district Arnhem.

Mijnheer de Redacteur!

Het is zoo, de gepensionneerde kolonel TENGBERGEN is, in gezelschap van zijnen aanstaanden schoonzoon de heer med. doct. VERSÉLEWEL DE WITH HAMER in diens tilbury van hier naar het gemeentehuis te Rheden gereden om aldaar zijne stem uit te brengen. Even zoo is waar dat bij ZEd. komst aldaar, het geheele collegie van stemopnemers met de bus is buitengekomen om ZEds. stembillet te ontvangen. Doch wie zal het wraken dat aldus wordt te gemoet gekomen aan iemand, die grijs geworden in de dienst van het vaderland, zich nu ten gevolge van geleden ongemakken, met een paar krukken moet voortslepen, en dus niet dan met de meest mogelijke moeite en pijn, een rijtuig kon uit- of inklimmen. Eere zij dus het collegie van stemopnemers toegebragt, voor de hulde op deze wijze eenen ouden, gebrekkigen en verdienstelijken krijgsman toegebragt.

Velp, 9 sept. 1850. *Veritas.*

DRUKFOUT.

Onder de *Lijst van het Vertrek en de Aankomst der Brievenposten*, voorkomende in de zaturdagsche Courant H., *staat:* abusievelijk: verkrijgbaar à **10 Cents** *lees:* verkrijgbaar à **5 Cents.**

Advertentiën.

(No. 99.) *BESLUIT van den 9den September 1850, No. 1, bepalende den tijd van eene te doene nieuwe keuze van een lid der Provinciale Staten.*

EXTRACT uit het Register der Besluiten van GEDEPUTEERDE STATEN *der Provincie GELDERLAND,*

Maandag, den 9den September 1850.

Gelezen eenen brief van den Heer *J. P. P.* Baron *VAN ZUYLEN VAN NYEVELT*, van den 6den dezer, daarbij te kennen gevende, dat hij de benoeming tot lid der Provinciale Staten van *Gelderland*, in het hoofd-kiesdistrict *Zutphen* op hem uitgebragt, niet aanneemt;

Gezien artikelen 13 en 14 der wet van den 6den Julij 1850, regelende de zamenstelling en de magt van de Provinciale Staten;

Hebben Gedeputeerde Staten goedgevonden, te bepalen, dat op Woensdag, den 18den dezer maand September, in het provinciaal hoofd-kiesdistrict *Zutphen* eene nieuwe keuze van een lid der Provinciale Staten van *Gelderland* zal geschieden.

En zal extract dezes geplaatst worden in het *Provinciale Blad*, waarvan afdrukken gezonden zullen worden aan de Voorzitters der Besturen van de Gemeenten in het hoofd-kiesdistrict *Zutphen*, en verder nog geplaatst worden in de *Arnhemsche* en *Zutphensche Couranten.*

Accordeert met voorschreven Register,
De Griffier der Staten,
L. A. J. W SLOET.

Aanbesteding.

Op Woensdag den 25sten September 1850, des voormiddags te 11 ure, zal bij den Kastelein *EIBERGEN*, te *Laag Soeren*, worden aanbesteed,

Het BOUWEN *van een* BAD- *en* WOONHUIS, *op het Landgoed* Bethesda, *te* Laag Soeren.

Bestek en voorwaarden zullen na den 5den September ter lezing liggen, te *Zutphen* in het Koffijhuis bij *L. SWARTJES*, te *Dieren* in het Logement bij *GEERLINGS*, te *Arnhem* in het Koffijhuis bij *MAIJEN*, te *Deventer* in het Logement bij *VAN DER STOK*, en te *Laag Soeren* bij den Kastelein *EIBERGEN*, zijnde bij laatstgenoemden Kastelein, tevens de teekeningen ter inzage en nadere informatiën te bekomen.

Aanwijzing in loco zal worden gedaan, op den 21 en 24sten September bevorens.

Huwelijks-Aanvraag.

† † † Tot het aanvaarden van een WETTIG
† † HUWELIJK wordt gevraagd: Eene fat-
† soenlijke JUFVROUW, van de Protestantsche Godsdienst.

Voor een stil, aangenaam huisselijk leven wordt vereischt een lief en gezond uiterlijk, goed humeur en vrouwelijke deugden, geene *na*-Familie-betrekkingen, ten einde in eene bekoorlijke plaats, een gelukkig leven te genieten; op vermogen wordt geen aanspraak gemaakt.

Franco-brieven of aanbiedingen bij den uitgever van de *Arnhemsche Courant.*

Men vraagt op een Buiten bij *Arnhem*, een HUISKNECHT van middelbare jaren, van de Protestantsche Godsdienst en van goede getuigenissen voorzien, om met 1 November in dienst te treden.

Nadere informatiën zijn te bekomen, aan het bureau dezer Courant.

Burgerlijke stand.

APELDOORN:

Van 30 aug. tot en met 6 sept.

Gehuwd: Geene.

Bevallen: H. Pelgrim, geb. Huis in 't Veld, Z. — P. Meijer, geb. de Wilde, Z. — M. Weenk, geb. Hietbrink, Z. — H. Jonker, geb. Kamphorst, Z. — J. de Grip, geb. Brink, D.

Overleden: A. Kolkman, 11 m. — J. Pol, 54 j. — H. Beekenkamp, 2 m. — E. Konijnenberg, 2 j.

Waterhoogte te Arnhem.

10 Sept. 1 El 5 Palm 6 Duim; gew. 0 D. gev. 8 D.

De prijs dezer courant is f 5 in de drie maanden. Afzonderlijke nommers 10 cents. Advertentiën van één tot vijf regels f 1[illegible] en voor elken regel daarboven 20 centen, behalve 35 centen zegelregt voor elke plaatsing.

Te Arnhem, bij G. J. THIEME, Boekdrukker.